

# Vabilo

NLB Galerija Avla, Trg republike 2, Ljubljana  
17. september–12. november 2009

Vljudno vas vabimo na otvoritev oblikovalske razstave,  
ki bo v četrtek, 17. septembra 2009, ob 20. uri.

You are cordially invited to attend the design exhibition  
by ZEK Crew. The exhibition opening will take place on  
Thursday, 17th September 2009 at 8 p. m.

Razstavo je pripravil Emzin, Zavod za kreativno produkcijo.

The exhibition has been organized by Emzin, Institute of Creative  
Production.

Posebna zahvala za pomoč pri izvedbi razstave:  
Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije,  
Mestna občina Ljubljana, Oddelek za kulturo.

Special thanks for the realization of the exhibition:  
The Ministry of Culture of the Republic of Slovenia,  
The City of Ljubljana, Department of Culture.

**ZEK Crew** je nastal leta 2001. Sprva je združeval skupino grafitarjev, ki so se preizkušali tudi v *street artu*, pozneje pa so se obrnili k oblikovanju. Danes ta vsestranski kreativni kolektiv sestavlja devet članov, med njimi grafični in industrijski oblikovalci, tipografi, grafitarji, ilustratorji, arhitekt in VJ. Skupina je sodelovala na številnih razstavah in grafitarskih dogodkih po vsej Evropi, zadnji dve leti na *Biennale of young artists* (2008) v italijanski Puglii in na *Belgrade design week* (2009). Delo njenih članov se je pojavilo v publikacijah, kot so *Los Logos*, *Stickeraward*, *Graphotism* in *Concrete magazine*. Znana je tudi po Stripgeneratorju, internetni aplikaciji za ustvarjanje stripov, ki je bil tudi večkrat nagrajen. Skupina v svojih umetniških delih stremi k integraciji domiselnosti, humorja in bistrih idej, pri čemer se poigrava tako z minimalizmom kot kičem in posodablja že znane stile z modernim pristopom, skozi improvizacijo pa ne pozabljaja niti na tradicijo. Raznolikost članov skupini omogoča, da se loti kakršnekoli naloge in nenehno išče nove vizualne izraznosti in izzive.

Re: ZEK

Oblikovalska  
razstava



NLB Galerija Avla

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana  
NLB Galerija Avla, Trg republike 2, 1520 Ljubljana  
koordinacija izvedbe razstav: Miranda Južnič  
telefon: (01) 476 50 44  
[www.nlb.si/galerija](http://www.nlb.si/galerija)

NLB Galerija Avla

# Prepričanje, da lahko oblikovanje spremeni svet

Dela:

1. Re: Ship, 2009
2. Re: Blob, 2009
3. Re: Govnač, 2009
4. Re: Hangover, 2009

Na naslovni strani:  
Re: ZEK, 2009

"Nisem se lotil oblikovanja, da bi postal umetnik. Mislim, da umetnika zanimajo predvsem emocije, medtem ko gre oblikovalec korak naprej: njemu so poleg emocij pomembne tudi reakcije. To je zelo ciljno naravnano početje in zato je zanimivo."

Mike Davidson

Prehodena pot od grafitarjev in street artistov do prepoznavne skupine ZEK govori o vsaj eni vrlini, ki razbija mit o tem, da je timsko delo v očitnem nasprotju z dojemanjem slovenskega ustvarjalca kot trmoglave in pogosto nerazumljene umetniške duše. Žiga Aljaž, Aleš Arnež, Miha Artnak, Žiga Artnak, Tibor Kranjc, Jurij Ložič, Petar Perčič, Marko Potočnik in Filip Burburan so skupina samostojnih ustvarjalcev, ki so uspeli združiti svoja dela pod enotnim imenom.

Pogosto težavno selekciranje projektov in s tem povezana sposobnost umakniti se v korist skupnega je gotovo izraz določene zrelosti, pri čemer ne smemo prezreti nalezljivega entuziazma, ki jih spremlja pri raziskovanju tega, kako delujejo vizualne komunikacije – skozi igrovost in postavljanje ustaljenih vzorcev na glavo. Vsako avtonomno ustvarjanje potrebuje podporne strukture, v katerih je mogoče priti do materialnih plačil za avtorske projekte. Kot pravijo sami, jim komercialni projekti nudijo možnost financiranja avtorskih projektov, pri katerih je mogoče slediti lastni filozofiji in se znebiti diktata naročnikov. Neodvisnost in nepredvidljivost skupine ZEK ne oznanja namena šokirati ali izzivati realnost, temveč uporabiti urbano živiljenjsko okolje kot vir podob, ki jih je mogoče vpeti v procese vizualnega raziskovanja ali preverjanja odzivov nanje. Pri razumevanju skupine ZEK bi bilo iskanje programske zastavljenega namena sledenja določeni ideologiji ali gibanju napačno; podobe skupine ZEK so v večini spretni odgovori na vprašanje, kako na zabaven način združiti fenomen prostora, časa in namembnosti znotraj vizualnega sporočila. Kar seveda ne pomeni, da se ne lotevajo družbeno angažiranih projektov.

Podati se na pot oblikovanja vizualnih komunikacij pomeni dostikrat trdo pot dogovarjanj in nerazumnih rokov ter odčaranje idealnega sveta

eksperimentov in lepih slik. Zdi se, da slovensko okolje ni najbolj naklonjeno reševanju problemov s pomočjo vizualnih komunikacij. Nevednosti, ignoriranju znanja, reducirjanju oblikovanja na golo obrtno pomoč podjetništvu pogosto sledi umik v sfero samozadostnosti in nedotakljivosti, žal pa tudi od rešitve problema. Prav zato je denimo grafična oprema interierja podjetja 3fs dober primer združitve potreb naročnika in odlične likovne implementacije. Takšnen projekt bi težko uvrstili med eksperimentalne avtorske projekte; nakazuje namreč, da vendarle niso vsi naročniki povsem brez smisla za drzne in likovno odlične oblikovalske rešitve, hkrati pa prižiga majhno upanje, da trg potrebuje oblikovalce, ki ne plavajo s tokom povprečja.

Prepričanje, da lahko oblikovanje spremeni svet, minimalizem v izboru črke in barve ter zavezost trdni formi in mreži, ne deluje kot privlačna alternativa hysteričnim utripanjem LCD-zaslonov, obzorje neba zakrivajočih jumbo plakatov in aplikacijam vedno novih računalniških programov. Živobarvna fantazma oaze novega v pusti rutini odnosa naročnik-delavec je v najboljšem primeru zmaga trenda, medtem ko je koncept, s katerim bi rešili problem, umrl nekje na dnu izsušenega vodnjaka. Zato danes bolj kot kdaj koli prej pogrešamo odsotnost odgovorov na vprašanje, kaj je prav in kaj ne. V kolikšni meri se lahko danes mladi ustvarjalec upira načinu gledanja od (pop)kulturne industrije uspavanih množic, ki jih nekoliko zdrami z golj identifikacija z nekakšnim zvezdniškim kulnim statusom? Simpatični izleti v barviti svet umetnika utegnejo biti lažja pot samoidentifikacije, vendar s tem povezana iluzija ekskluzivnosti ne sme zanemariti cilja, ki je vedno v službi reševanja problema.

**Jernej Stritar**, oblikovalec



1.



2.



3.



4.